

№ 20.

1881.

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifushešlīga augstā Keisara wehleshanu.

26. gada-

gahjums.

Mafsa ar peefubtišānu par paši:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bet Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Mafsa bet peefubtišānas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bet Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis isnahk weencis pa nedeku.

Mahjas Weefis teel isdors septdeenān
no plst. 10 fablot.

Mafsa par fludināšanā:
par weenas flejas smaltu rakstu (Petit)-
rindu, jeb to weetu, to tabda rinda ešem,
mafsa 8 lap.

Redakcija un ekspedija Rīgā,
Ernst Plates bišhu- un grabmatu-dru-
latarā un burtu-lecturē pēe Pēstera
basnijas.

Abditijs. Jaunahs sinas. Telegrafa sinas. Celschemes sinas: Kas jenneceem gaidams no waldbas pufes. Is Dolderajas. Pakaltaiti tribsrubin gabali. Palsmane. Jelawas Latweeschu beedriba. Lestene. Afsautums. Jurgu deena. Bahte. Ponewescha. Peterburga. Par mihnes atrašānu. Golta. Smela. Rā schiddu wajaschana zehlušes. Rija. — Ahrsemes sinas: Berline. Londone. Franzija. — Rabdu laizimu swehta pilsehta. Jaun-Preelalgas draudjes ceštānams. — Peelikuma: Loms Branderis. Bahrišch Antonis. Graudi un seedi.

Jaunahs sinas.

Rīgā Latweeschu labdarischanas beedriba. Scho frechtdeenu, 17. Majā, pulstien weendā buhs Rīgā Latweeschu labdarischanas beedribas islofeschana un islofejamas leetas ir isstahditas. Rīg. Latw. beedribas sahlē, kur tahs apskatamas no pulstien 10 preefch pusdeenas lihds pulstien 8 wakarā.

Jelgawā apgabala — warbuht ari jitur — schidini ir fahlfchi eewest jaunu schwindeli, proti eekhladami bankroteerejuschu banku alkijas fainneceem us lauceem jeb ari ziteem mantas ihpafschneceem — par pilnu wehrtibu no simts rubleem, un daschlahrt ari wehl ar kuponem; bet labi apluhlojot, naw ne alkijas bifetei pašchāi, nedā ari kuponam kahdas wehrtibas. — Jhpafchi schāi sinā teel tagad isleetati kahdas Rehwelē panihlfuschas bankas alkiju-papihri. Jelgawā scho firmu it labi pašhst un muhsu zeen. Kaufmanu Egi katram dos padomu — tā tas jaw notizis — lai sin, ko nem, ka ne-ekristu shahde. Tamdehl ari tas wisgudrakais tautetis newarehs taunotees, scho sinojumu lasot, jo naudas un alkiju sinas daschlahrt nelahjis — war mifetees aridān schāi leetā; — tapehz lai usmanahs, kam atgadahs. (E. A.)

Leepaja. Rā „Kurfemes gubernas awises lafams, tad Scharlotte Konradi jaunkundse apstiprinata par telegrafisteni un weetu dabujuse pēe Leepajas telegrafa stanzijas.

Woronescha Rā Kreewu awises raksta, tad Woroneschā bijuse pulwera sprahgšana. Tas bijis tā: 7. Majā ap plst. 6 pehz pusdeenas tureenā seminara rektora dshwolli bijis trihs krahsnis celikts pulweris, kas us reisu sprahdhis. Sprahgšana bija til stipra, ka minetā dshwolli wisi logi tikufchi idausiti; bet par laimi zilweku dshwiba nelahda netikufe apshahbeta. Rā runa, tad ar scho sprahgšanu shahwot fakarā seminara skolenu nemeeriba par sawu rektoru (seminara

preefchneeku). Ismetleschana israhdihs, zil schihm walodahm taisnibas.

Pofena. Nakti us 12. Maju bija pa celas sūbreem islipinati isfludinajumi, kurdā bija rakstis: „Postis schihdeem. Lihds peektdeena, 15. Majam, nakti plst. 12 notiks wifu schiddu isuhzināschana. Wadonis A. B.“ Polizija scho fludinajumus tuhli noplehfa. Bilsehta ir koti nemeeriga. Polizija wajadīgus solus spehrufe, lai waretu isjeldamos nemeeris apspeest.

Parise. Par nemeereem Aldschirā peenahl wehl schahdas sinas: Aldschiras pahrwaldneeks isdabujis, no kam nemeeri zehlfchees. Scho nemeeru zehloni mellejami Tunisā. Tunisas agenti jeb rikotaji ir Aldschiras Arabeeschu ziltis us nemeereem usmušmajuschu. Bija leeli nemeeri nodomati, bet gan laikam fahkuma tiks apshahpeti.

Marsele. Raudas mainischanas tirgotajs Amoreti ir us tureenā bahnusi tizis apzeetinate, tapehz ka us winu tura domas, ka winsch esot wiltu Schweizes naudu taisijis. Wina tirgofchanas grabmatas un wairā maisu ar naudu ir palikā apalksch teefas sehgeles.

Wihne. Wihnes awises raksta, ka schidbi, no wajaschanahm Deenwidus-Kreewijā mukdami, nahkot us Austriju.

Schweize. Schweize tagad nepatishchanas, daschas ahrsemes waldbas melle Schweize wiltus naudas-kalejus. Schweize atrodahs daschas fabrikas, kur ahrsemes naudas teel pakal taisitas preefch seeweeschu rotahm un gresnumeem.

Madride. Spanijas walsts mantas pahrwaldiba usgahjuschi krahpaschanas mehginajumus. Anglu awisei „Teims“ peenahlfuschas par scho leetu kahdas sinas: Parahdu sibuju pahrwaldiba tikufchas parahdu shimes preefch peenemshchanas peefolitas, kuru sumas zaur wilteem flaitkeem leelakas usrahtitas. Kad scho buhschānu peenahza, tad wairā parahdu

shimju pahrwaldibas eerehni tika zeeti fanemti. Schi zeeti fanemshana drihs pehz tam notika, kad jaunais finansministris sawu amatu bija usnehmis.

Aldschira. No tureenā atnahlfuschas sinas, ka Aldschiras pawalste iszehlfusches nemeeri. Kamehr Franzija nopuhlejahs, lai sew waretu Afrika jaunu pawalsti, proti Tunisu eeguht, tamehr winas wezā Afrikas pawalste Aldschirā iszetahs nemeeri. Schee nemeeri jaw deesgan leeli; starp nemeerneceem un kahdeem Franzijas kara-pulkeem, bijuse fadurfchanahs. Nemeerneeki weenu Franzijas kara-pulku pawisam fakahwufchi un otru atkal peespeedufchi atkahptees. Zil schim brihscham paredsams, tad schee nemeeri Aldschirā til ahtri nebeigfees. Franzijai schee nemeeri tagad ihpafchi nepatishkami, kur winai wehl deesgan darba ar Tunisas eeguhfchanu.

Telegrafa sinas.

Peterburga, 14. Majā. Kreewu beedriba preefch tirdsneezibas un ruhpneezibas wezināschanas ir grafu Loris-Melikowu wina augsto nopelnu dehl eewehlejuse par sawu goda-beedri un sinu par to winam nolaidufe us Wisbadeni, kur Loris-Melikows tagad usturahs. Bijuschais finansministris, ihstems geheimrahts A. A. Abasa ir 13. Majā aishbrauzis us ahrsemehm.

— „Golofam“ is Parises teel sinots: 13. Majā tureenā polizija fanehma trihs nihilistis — Iwanowu, Glorowitschu, trescha wahreds naw sinams. Wini nodarbojahs ar sprahdsināschanas leetu fagatawofchanu; pēe wineem atrada dands wehstutu, kuru starpā ari atradahs wehstules no Jefas Helfmann.

Londone, 14. Majā. Awises „Freiheit“ apghadatajs Mosts, kas bija nepeeklahjigi sawā awise runajis no Kreewijas un tamdehl tika teefas preefchā fauktis, ir tagad par wainigu atshits.

Gelfchemes sinas.

Kas semneekem gaidams no waldibas puses. Gelfschleetu ministra grafa Ignatiewa zirkulari weena weeta flān tā:

„Beidsot ari semneeku lahrtai, kas arweenu bijuse kronim ustiziga, nēwajaga klaufitees us kaunahm walodahm, bet wajaga buht pabrleezinatai, ka neween wifas winai dahwinatahs teefibas un brihwibas tiks usturetas, bet la waldiba ari ruhpefees pehz eefpehjas masinaht tahs us winas (semneeku lahrtas) gulofchahs smagahs nastas un labi eegrosiht un pahrlabot winas dshwi un fainneezibas buhshānu.“

Schee wahrdi atradihs preezigu atskanu pee semneeku lahrtas wifā plāshā Kreewu walsti; is scheem wahrdeem redsams, ka Keisara Majejete Aleksanders III. grib uslikt kroni tam darbam, kuru Wina ne-aismirstamais Tehws eefahjis zaur Sawu leelo semneeku reformu un weizinajis zaur daschadeem foseem.

Waldiba grib labi eegrosiht un pahrlabot semneeku dshwi un fainneezibas buhshānu! Semneeku lahrta ir wifas walsts pamats un kad winas dshwe un fainneezibas buhshāna labi eegroshta, tad ari wifai walstei japlaukt. Kamehr semneeki fainneezibas sinā apspeesti, tamehr wifas zitas teefibas un brihwibas teem mas ko lihds; til tad, kad semneeki fainneezibas sinā apdroshināti un patstahwigi, tee war lahrtigi leetot ari fawas zitas brihwibas.

Augschā minitee zirkulara wahrdi nesihmejahs tik us lahdū sinamu Kreewijas datur, tee faziti us semneeku lahrtu wifā leelajā Kreewijā. Muhfu Baltijas gubernas no teem naw isnemtas; ari muhfu semneeki tapat war zereht, ka waldiba ruhpefees par winu dshwes un fainneezibas buhshānas pahrlabofchānu.

Is Bolderajas sino, ka pirmdeenas nakti plst. 2 us twaitu-bulfeera „Wöhrmann“ iszehluschahs uguns, pee lam twaitona preekschahs gals, lajite un ratu laste stipri faskahdejuschees. Ka wifs twaitonis nefadega, par to japateizahs Bolderajas labprahtigo ugunsdshchseju publīneem. Deemschehl ari 3 zilweki pee scha ugunsgrēhka nelaimigi tapuschī. Zaur ko uguns zehluschahs, wehl nesinams.

(Gefuhhtis.) Daudseem tas eeradums, us dshiwoklu logeem pukēs audsināht. Tahdas istabas pukēs wajag ar apdomu iswehletees, tadeht la starp tahm daschahs gistigas un la zaur tahm war daschreis nelaimes notikt, — tā tē ussihmetais atgadījumis to peerahdihš. Bruneneekuleelā Nr. 53, eedshiwotaja B. feschī gadus wezais dehlens preeksch lahdahm deenahm wakarā, no fehtas istabā eegahjis, israhdijees peepeschī gurdens. Wezaki domajuschī, ka tas meegains un celikuschī gultā. Bet tē pamanidami, ka puifena feja fahlfuse silgana mestees un winsh patē ar krampjeem raustitees, tee fahlfuschī waimanaht, ka nu behrens mirschot. Un tas laikam buhtu ari notizis, ja kara-ahrstis Jürgens, kas tani paschā mahjā dshiwōjā un tuhlin pee flimneeka tapa aishuhgts, to nebuhtu glahbis. Winsh nogidis, ka puifens bij ko gistigu eechdis un pawehlejis, tuhlin faldū peenu un seltera uhdeni atneht, ko tad sehnam ar waru mutē lehjis, lamehr tas fahjis went un tā tizis no nahwes isglahbis. Ahrstis, apjautadamees, dabujis sināht, ka puifens bija fehtā is mehflu kastes isnehmis lahdū isweestu istabas puki un to ehdis. Ta puke teel latwifki par „sihpola-puki“ dehweta; tai ir garas schauras lapas un

pee faldnes semes wirsū, sihpolam lihdsigs, ishti paleels bambuls. Ahrstis faka, ka schī puke efot til gistiga, ka ta warot zilweku nonahweht. Winsh wehlahs, lai tas notikums tiktu par eewehrofchānu awisēs celikts. — Puifens atdabujis wehl tikai treschā deenā walodu un ne-efot ir tagad wehl wefels. Bet ja ahrsta palihdsiba nebuhtu tuhlin lahtu, tad tas laikam jaw buhtu lihkis. L. M.

Pakataisiti trihsrubku gabali pehdeja laikā loti beechi tē parahdijuschees. Ari Krihsburgā un Dubultōs tee leelā daudsumā parahdotees. Tagad, la „Rig. Btnga“ raksta, wini ne-efot wis tahda saktu-sakuma, la fenal, un tagadejee efot isgatawoti no daudis isweizigalas rokas. Pakataisito bitetu numuri fastahwot is feschēem flaitkeem un wifā eefahlotees ar 58 . . .

Palsmane. Mehš Palsmaneeschī ari efam daschā attihstibas sinā lahdū foli us preekschu spehruschī, it ihpashī semkopibā. Leelaka data fainneeku ir jaw fawas mahjas par dsimtu eepiruschī, tilai masa data wehl ir, kuri renti malka. Arama seme ir wideji laba, plawas ari naw gluschī smahdejamās. Daschī gruntneeki no faweem mescheem pahrdod ari brufas un flihyperus, par kureem labu naudas grafi fanem. Dseedaschānā, ka ari zitōs tahdōs newainigi usjautrinadamōs brihtinōs man ar no-fflumuschū prahtu jafaka, ka efam garu foli atpakal spehruschī; preeksch lahdēem gadeem atpakal dseedaschāna tapa usjhtigi kopta no muhfu draudses skolotaja, tā ka ne weeni leelaki swehtki nepagahja, kad netika basnizā us wairak balsim garigas dseefminas dseedatas, bet kur nu ir preezigeē dseedataji palikuschi, kas daudis reis mihkā basnizā it patihlami dseedaja? Gaischais.

Zelgawas Latweeschū beedribā bija 7. Majā sch. g. atkal runas-wihru sapulze, kur pahrspreedumā nahja daschahs swarigalas buhshānas. Starp zitahm leetahm nopelna eewehrofchānu atwehleschāna, lahdū beedriba no augstas waldibas dabujuse preeksch dseedaschānas swehtku isrihlofchānas 1882. gada wafarā. Pee scheem swehtkeem war, pehz notikuschahs ministerijas atwehleschānas, nemt dalibu it wifā Widseemes un Kursēmes dseedataju lori, zil daudis ween peedalitees gribetu. Itunas-wihri nospreeda, usajinaht dalibneekus no skolotaju puses, lai wini atnahktu deht lahtaklas pahrunaschānas us nahlofcho sapulzi, kurai janoteek 4. Junijā sch. gadā, plst. 11 no rihta, beedribai peederofchā namā. Deht nepatikuschānu nowehrschānas, lahdas daschlahrt iszetahs zaur atlahktu balsofchānu, schini deenā aridsan tapa nospreesta bumbinu apgahdaschāna preeksch baloteereschānas. No S. Allunan lga tapa eefneegts preekschlikums par tam, lai taptu fasaunkta general-sapulze un winai preekschā zelts noteikums, ka nederetu patureht preeksch beedribas nopirkto grunts gabalu. Tā ka schis preekschlikums bija parakstis no wairak nēla beedribas lojeklu desmitas datas, tad general-sapulzes jafaulschāna ari notiks un ir noteikta us 4. Juniju. (B. W.)

Lestene. No tureenas mums peenahjis schahds sinojums: Par leeldeenahm Lestenes muishā ar uguni aishahja kalpu mahju klehtis un kuhstis; schahde jo leela, fadega wifs, tā ka nēlo newareja isglahbt, jo uguns drihsumā pahrnehma faufos falmu juntus un wifu aprihja, ko preekschā atrada. Uguns iszelschānahs notikuschahs no divi neprahfigeem un nepee-auguschēem sehneem. Wini pee minetas ehlas feenas sehweku kōzinus wilkuschī un mufchahs dedsinajuschī, tapat tā kad bites rauga ar duhmeem aishiht.

Zeenigs dsimtskungs efot kalpeem notikuscho

flahdi atlihdsinajis, tā la tee ar pateizibu warot meerā buht. J. Selga.

Atfaukums. Isgahjuschā numurā pasneedsam is Jaunjelgawas lahdū mums peefuhtrito sinojumu, kuzā bija ari sinots, ka „pee Pembates weza glahschū schluhna lahdōs fainneeka dehls, kas bija brangi skolots semkopibā un nupat gribeja jaunū weetu peenemt, ir tapis nosists.“ Schis sinojums israhdijees par nepateesu: minetais fainneeka dehls naw wis nosists, bet ir peepeschī ar schlaku nomiris; jo Migas brugu-teefa isfuhtrijuse aprihka (kreises) ahrsti un tas lihki ismellejis, apleezinaja, ka jaunelis ar schlaku miris un naw wis nosists. Scho atfaukumu luhdsam eewehrot.

Jurgu deena Dschuhstēs pufē. Par lihgstamahm deenahm jaw daschu reisu lahrkafstōs ir minets, jo tahs tapat tā turgus-deenas ir kalpeem preeka swehtki, kur lahdas pahri deenas islustejahs, pa krogeem dserdami un daschu reisu ari israudamees. Jurgu swehtkōs, tā tos waretum nosault, jaw deenu preeksch tam mana lahdus retus ar krahmju wesumeem schurp un turp brauzam, kas gandrihs isflatahs us lahdū leelaku fagatawofchānos; bet paschā Jurgu deenā masā gaismina jaw eet un brauz, ka pulstēni flān un schlarst, rati ruh, sirgi sweht, bet wehl nawa ko eewehrot, ap plst. 11 preeksch pusdeenas lihds plst. 3 pehz pusdeenas, tad ir ko redseht. Tad eet un brauz pa wiseem jeteem, aitas dsen, gowis wed, tapat ratōs wed fakrautus: flapjus, gultas, lastes, lahdēs un daschadus krahmus. Kad lahdam sweschineekam gadahs tai deenā scho zetu eet, tad tas apstahjāhs un brihnahs. Tē reds us zēla lahdus fageuwuschus spanus, tē lahdū faplihsuschū podu ar wifu beesu putru, kuru laikam gribeja u launagu lihds nemt, tā wezee Juhdi, kad no Egiptes behdā, mihklu fawas kules lihdsā mendami. Tē pee krogeem reds mantas wedejū tā fastahjuschos, ka tilai ar molahm war goram tikt. Tē kroga papi dshiwō noswihduschī gar fawahm bufetehm, noswihduschī fawus weefus apdeenadami, kur tad mantas wedeji no kroga papa lahdas blaschkes atschischschina lihds panem, mahjās palikuschus uszeenāht. Tē puifschī, meitas wesdami, jautri jo jautri lahdas jaukas melbijas usnem, tā ka kalni un lejas atflān; meitas puifschēem zepures toti nopuschke. Tā tas eet lihds wehlam wakaram. Pehz tam to deenu wehl reds lahdus mantneekus brauzam bet tilai retus. Bet kroga papeem par scheem wroti schigada Jurgēem ne-isskatijahs lahgo duhshā, jo masal efot tehtrehs nēla pehngad; war ari buht, ka tureenas laudis fahl lehnitām wezo Jurga eeradumu atneht.

J. Selga.

Bahstē, pee Embotes, schogad, tā „L. f. 2. u. U.“ sino, nomiris wihrs, wahrda Andrejs Krubse, kas fasnēedsis retu wezumu, 114 gadus un weenumehr bijis stungris un stipris. Winsh nek ad nēfmechlejis — un 3 gadus atpakal wehl dabujis 4 jaunus sobus.

Ponewescha. No tureenas „Balt. Sem.“ pasneeds schahdu rakstu: Zetortdeen pulstēn 5 pehz pusdeenas iszehlahs pee mums uguns-grēhka paschā pilfehtas widū. Wijās basnizās tila tuhliit swanits. Uguns-dschseji steidsahs ar fawu palihdsibu turp. Strahdaja wihri zil spehja, bet tomehr uguns dabuja wirsoku. Jshā laikā jaw stahweja daudis nami pilnās leefmās. Uguns isplahtijahs brihnum ahtri us wifahm puschm. Wehshsch treeza leefmas un dsirksteles no weenā mahjas us otru. Nelaimigeē glahba zil spehja. Al, kas war aprakstih winu waimanas un

brehlschanu! Ap pulksten 11 nakti winoja tika leefmu jubra pahr puf pilsfehtu. Breesmigs flats! Schauschals gabja katram zaur fauleem to wifu apflatot. Leefmas, dsirksteles un smagi duhmi pildija gaisu. Man us upes frosta stahwot un nelaimes weetu apflatot preefshâ pazehlahs leels drehbes gabals gaisa un tur tad ka ischubstla wisadi lozijahs. Tas pataisija to flatu jo breefmigaku. Ap pulksten 2 no ribta bija dauds weilalu un namu leefmahm par laupijumu krituschu. Nu ceradabs ari Schaudu ugunsdschefeji. Uguns jaw bija pret wehju atpafal gabjis — libds Kreewu seminarum un rentejai. Skolotajam un seminaristeam par godu jafala, ka tee strahdaja ka fludras, fawas flaishtabs ehlas glahbdami. Droschi ka wihri tee stahweja us jumteem un sagaidija fawus pretineeku. Tas tuwojahs azim redsot. Nu tika ar pehdigeem spehkeem tam preti strahdats. Weidsot teem taf isdewahs fawas ehlas apfargahf. Ap pulksten 3 uguns mitejahs isplatitees, jo wehisch pamasitem palika lehnaks. Tagad wehl deg un kuhp weenumehr. Atleefas dschisch no wisahm pufehm. Dauds no flaishtahm ehlahm ir nodeguschas. No pilsfehtas flimnizas iraid wifus flimneekus isglahbuschi. No polizijas un bankas ari papibri un manta glahbti. — Skahde par nodeguschahm ehlahm un mantahm sneedsahs pahri par 1 milionu rbl. Lini ween ir fadeguschu par kahdeem 24,000 rubleem. Dauds ehlu nemas naw bijuschas apdroschinatas. No zilwekeem neweens naw dsihwibu saudejis — tilai kahdi lopini.

Ratweescheem par usmudinashanu peeminu, lai steidsahs fawas ehlas un weilalus apdroschinahf un zelt, fur eefpehjams, fawstarpigas uguns-apdroschinashanas beedribas.

Uguns, ka tuna, efot peelikta. Kahdam fotografam, kura fehta uguns iszehlahs, bijuse mahsa wahja prahta. Ta luhgufehs no wina naudas preefsh usturas, bet tas naw gribejis dot. Schi draudejuse wina namu aisdedsinaht un to tad ari isdarijuse.

Peterburga. Turceenas polizijas nosajijums, kas nupat islaists, us tam sihmejabs, ka dashaduh schihdu komisionaru flaitlis tiltu masinats, kuri gan us taisnu, gan us netaisnu zetu sinajuschu eeguht few andeles sihmes, lai waretu ar andeli nodarbotees, kas pa leelakai datai wairaf pelnas atmet, neta darbs ir wehrts. Nosajijums eefsch tam pastahw, ka pee andeles sihmiu isdoschanas tiks eewehrota stipra pahraudstiba, waj teem zilwekeem, kas andeles sihmes grib nemt, ari ir tahdas teesibas, kuras atlaw andeli dsibt. Kas wajadsigu polizijas apleezibu newar peenest, tas tiks israidits.

Peterburga, reisê ar porutschiku Suchanowu, ka „N. Wr.“ pehz Berlines „Börsen-Courier'a“ sino, tapuse apzeetina mahsa, kas tani pascha korteli dsihwoja. (Mahsas wihrs dsihwo Sibirija, strahpes dehl.) General-majors Baranows wehl tani pascha deena zaur telegramu usdewa Rigas polizijai, isrihtot nama pahrmekleschanu Suchanowa ne-apprejetabs mahsas korteli, kas dsihwo Rigâ kopâ ar fawu mahsi un deen Rigas-Dinaburgas dselszeta beedribâ. Tas notika it ihpafchi tadehl, ka Suchanow jfose Aprili wairaf deenas bija pawadijuse pee fawa brahla Peterburgâ. Gefahkumâ polizija ne-attada ne ka fewischla, ja neskatamees us kahdahm wehstulhm, kuras jo sihwi bija isteikta nemeeriba ar tagadejahm buhschanahm un ihpafchi ar bijuschu dschleetu ministra, grafa Loris-Melikowa, kanzju. Bet wehlat, zaur tahlatu pahrmekleschanu, ugahja pulku us nemeeru usmusinoschu grab-

matu, rewoluzionaru awischu un bagatu krahjumu proklamaziju no dumpineeku beedribas „Narodnaja Wola.“ Pee isklauschinaschanas Suchanow jfose ne par ko negribeja teift, no ka dabujuse wifus schos slepenahs preses roschojumus.

Wina peefihmeja tilai, ka Rigâ naw pateizigs lauks preefsh dumpineeku darboshanahs. Par brahla un mahsas apzeetinaschanu wina wehl neta nesinaja.

Par mihnu atrashanu sem afmenu tilta Peterburgâ lasam schahdas sihkalas sinas: Ilgaku laiku jaw pilsfehta bij ispauduschahs wehstis, ka sem dascheem tilteem efot listas mihnas. Par tahdu tiltu apsihmeja ari afmenu tiltu. Schihm walodahm bij israhditees par pateefahm. Birndeen agri ap pulksten 6 sahka ismekleht Katrinâs kanalu — netaf nebij attonams. Gabja tahlat un pehdigi ap plst 1/26 pehz pusdeenas, 10 asis ais tilta, usgabja 2 ischetrstuhrigas gumijas kastes, faweenotas zaur drahti. Kastes, kas bij gandrihs 2 pehdas garas, 2 pehdas platas un 1/2 pehdu aughtas, atradabs 4 pudi melna dinamita, tahda pat, kahds bij masahs Dahrstu celas mihnas gangi. Drahtis bij pahrautas, aisdedsinaht winu newareja. Laikam leelaka, dsitaka laiwa kahda buhs atrahwuse fur schos elles rihlus un aishrahwuse tos projam. Nu sinans wajadsija usdabuyht to weetu, ar kuru schahs abas kastes stahweja fahara. Darbu turpinaja. Kanalu ismekleja libds dselszeta tiltam; bet libds schim wifus weltigi. — „N. W.“ aishrahda us to, ka nelaika Keisars, braukdams us zeetofschna bafnizu, weenumehr brauzis pahri afmenu tiltu. — Mihnas usmekleht wiewirms bij usdats kahdam gwardijas artillerijas ofizeeram, bet tam ne-isdewahs. Generals Baranows nemeta meera, kamehr ministerija to ne-isdewa 2 no fawcem ofizeereem, leitnantam Smirnowam un firstam Sedroizam. Un teem laimejahs, useet mihnas.

Walstspolizijas departements, gribedams nowehrst nepateefas sinas, kas pehdeja laikâ ispauduschahs par „Narodnajas Wolas“ partijas lozjelteem un winu apzeetinaschanu, dara wispahrigi sinamu:

Scha gada Februara mehnesi pasneedsa sinas, kas aishrahdija us attentatu, ko bij nodomajuschu pret Deewa meera dusofcha Keisara dsihwibu zaur afmena tilta gaisa usperschanu. Schahs sinas apstiprinajahs zaur nosseguma dalibneeku isteikumceem, ka pagahjuschâ gada Augusta mehnesi ar dinamitu pildita mihna nogremdeta peemineta patilte, ka ari zaur ismekleschanas panahkumu. Nakti us 6. Maju tur atrada dinamita mihnu, wairaf neta 3 pudu smagumâ. — 2. Majâ kahdâ Peterburgas eela apzeetinata feeweeti, kura eefahkumâ leedsahs faziht fawu wahrdû. — 6. Majâ Bodolskajas celas N° 42 dworniks sinoja, ka is schi nama pasubuschu 3 eedfihwotaji (1 wihreets un 2 feeweetes). Winu dsihwofli usgabja drukatawu, kura tika drukatas dumpigas proklamazijas un ziti tahdi raksti. — 2. Majâ apzeetinata feeweete israhdijahs par weenu no mineta dsihwofla eemihnekeem. — Zaur wirsneeka usjihhibu, kas peedalits Peterburgas pilsfehtas gubernatoram, isdewahs 5. Majâ kahdâ strahdneela dsihwofli apzeetinaht 6 perjonas, kas bij fapulzejuschahs waldbai pretigôs noluhfôs. — Pee schihm ofizielahm sinahm wehl buhtu peeminams pehz „Poradoka“, ka netahlu no Peterburgas-Warschawas dselszeta stanizijas usceets dsihwofli, kuru eemihneeki bij atstahjuschi un kura atrada dashadus apparatus, eerotfshus, dinamitu un zitadas sprahgstofshas weelas. Bes dashadeem dumpigeem raksteem un proklamazi-

jahm us galda wehl atradabs sihmite, kura luhdâ, atrastas leetas pahrdot nabageem par labu. — Pehdeja politiskâ prozefê beefchi ween mineja kahdu „Michailu Iwanowitschu.“ Tas, ka leekahs, spehlejis jo fwarigu lomu. Schis „Michails Iwanowitschs“ pehz „Sowr. Iw.“ sinahm nefen efot apzeelinats un israhditees par psalmu dsedataju Semelanowu. „Michails Iwanowitschs“ 1. Merzi ari bij apbrunojees ar sprahgstofschu bumbu, bet newareja to isleetaht.

Par schahdu islihgumu starp semnekeem un schihdu ir lasams deenwidus awise „Zuschnij Kraj“: Kersonas gubernâ, Markusa fahdschâ atnahf kahdi semneeki pee schihda un faka: „Klauf“, tagad taf weenalga — pawehle ir dota, juhs islaupiht; bet mehns negribam — ej ar Deewu, lai winsch tew grehlus peedod — mehns dosim tew ir schluhtsfigus, bet tu tilai dod mums brandwihnu un kahdus grafshus.“ Schihds, nemas neteeledamees, atdewa 10 wedrus brandwihna, kas winam bija, un 20 rbl. naudâ un tad ar semneeku peepalihdsibu uskrahwis wifu fawu mantu us winu rateem aishrauzâ is fahdschas projam. — Is kaiminu kolonijas Wahzeefchi nahja luhgt palihdsibas, jo semneeki draudot, winus nosist un aplaupiht, ja tee ne-attahschot scho apgabalu.

Golta (pee Bugas). No tureenâs „Peterh. awise“ pasneeds garaku rakstu, ko ari fawcem lastitajeem ihsumâ schê ussihmeem. Arweenu wehl prahti negrib apmeerinates, arweenu wehl tee teel no simtahm walodahm nemeera ustureti, lai gan kahrtiba no ta laika naw traujeta. Eoti nopeetnee notikumî Nijewâ un majaf eewehrojami notikumî zitâs weetas arweenu no jauna uskurina nemeeribas leefmu, lai gan ta jaw taifahs pawifam isdseest; bet eefpehjagalais apmeerinashanas lihdselis nahf taisni no debesim, jaw astonas deenas no weetas lihst leetus un ta tad padara zelus grubti brauzamus un eamus preefsh zeema eedfihwotajeem. Pahrmihshus weeni no otreem baidahs; ta par peem. isgahjuschâ nedekâ schihdi bija draudejuschi ar atreefshanos; bija eemeftis dashahm bailigahm kristigahm dwehselem saldatu apfargafchanu isluhgtees.

Sinans gaidamee nemeeri nenotika, lai gan us nemeereem dashi gaidija. Ap wakara krehflas laiku kahds tahdus nemeera gaiditajus pamanija. „Ko juhs te gluhnat?“ winsch prasija schihdeem. Peezi bahrsdains schihdi tuwojahs logam: „Waj Kreewi nahf?“ wini jautaja. „Ne, bet kad Kreewi nahf, waj juhs tad preti turetôs?“ „Tad mehns aismuhkam,“ peezi schihdu waroni atbildeja. Wispahrigi fakot schihdu wajafchanas nepasihst nekahdu darbigu pretoshanos. Gewehrojama ir ta buhschana, ka laudis par scho leetu doma. Kahda weza feewina pee schihdu wajafchanas nodarbojahs ar to, ka wina schihdu ismehtatahs leetas peekopa, tahs gribedama aifneft. Kad polizijas deenastneeks winai to leedsa, tad wina atbildeja: „Tas buhtu grehfs, kad schihm mantahm lautu boja aifseet; mihkâis Deewinsch tatschu tahs dewis, lai zilweki tahs isleeta.“ Ta notikahs, ka laudis fweefshas leetas nehma, paschi nesinadamees, ka ta ir sahdsiba.

Bija ispaustas walodas, ka 1. Majâ usbrulschot schihdu pilsfehtinai Bogopolei, kas winpuf Bugas upes atronahs. Tuhstoscheem schihdu stahweja us aishbegfchanu gatawi, bet stiprs leetus un wiswairaf isiktee waktneeki isjauza, ka nodomatais usbrukums nenotika. Tomehr dauds schihdu no schejeenes ka ari no Zelisawetgradas fuhtija fawas familijas un mantas

us Odesu. Turgus platschi stahw tulfchi, ehdamas leetas jo deenas paleek dahrgakas, pahrdofchana un pirkfchanas, wisa turgofchana apklusufe; flaidrs peerahdijums, ka wisa dari-fchanas tur stahw schihdu rolas. Te tas pat notizis, kas weza Egipte notizis: „Dee Israeta behrni pahreleku warojahs, palika pahrgalwigi un cedfinteem Egipteefcheem winu usturu atnehma.“

Tomehr schihdu leeta nopeetnaki ja-eewehro, jo nenoleedsama pateesiba ir ta, ka Kreewias deenwidis wairaf nefa milions schihdu tureenas laudis speesch un isfuhz. Ta par peemehru ir schihdu pamatu likums, ka wini par dabutu prezituhlit ne-ismakfa, bet makfaschanu wilzina un fa peelonas makfaschanas ari kawelkus preekscha zel; us gaidameem semes un lauku augteem wini labprahit kahdu dafu naudas us preekschu eedod, lai pirkfchana wineem buhtu apdrofchinata un zenu waretu fagrosiht. Semneeku zeemu tuwuma teel krona un priwatmuischu semes isdotas us renti, kas semneekem koti wajadfigs. Libds fchim pastahwofcha zena bija 1³/₄, 2 libds 2¹/₂ rubla par defetinu. Bagasti fuhita us isrentefchanas terminu fawus weeteekus ar to usdewumu, lai par minetahm zenahm augstaki nefola. Schee weeteeki, kas dabutu labu zekandaudu, ir arweenu schihdi, kas rentefchanas makfu fadsen libds 4 un 5 rbl par defetinu un rente semi preeksch fewis. Preeksch zeema laudim wini newareja semi renteht, jo usdota zena tifa pahrfolita. Semneeki paleek bes rentetahs semes. Nu semneeki eet pee schihdeem, bet schihdi lehtaki nedod, ka 6 libds 7 rbl. par defetinu. Kai gan uspirkchana zaur likumeem aisleegta, tad tomehr latra mahjas fainneeze fina, ka uspirkchana zaur schihdeem noteek. Wini wisa prezes un augtus steidsahs abtrakti nopirkt un tad par augstakahm zenahm pahrdot. Laudis schahdu schihdu bestaunibu panef, sobus faloduschi. Nahl wehl ne-augligi gadi klahrt, tad nemeeri lahjas. Schihds Bolim kreetni palihdschs, tam fawu tehwiu pawallahrt.

Sinams laudis paschi few newar tahda ne-buhfchana palihdschetees. Austrija aisleeds schihdeem semi eeguhit, bet ihpaschi wineem ne-attlau ar brandwihnu andeletees.

Smela, Rijewas gubernä. Behz priwatwehstules no 5. Maja „Ztga f. St. u. L.“ pafueeds schahdu aprakftu par tur notifikuscho schihdu wajaschanu: Kad bij atnahkufchas finas is Snamentas, Zelijawetgradas un Rijewas, ka tur schihdi spaiditi un dausiti, tad ari muhsu schihdeem pahrpildita pilsfehtina ispaudahs walodas, ka schihdu wajaschana nofazita sinama deena. Us to tad schurp atfuhitja weenu pulku lahjineeku, un schihdi nu jutahs drofchi, libds Aprila beigäs Kreewu zukura fabriku strahdneeki it klaji apfihmeja 3. Maja ka to deenu, kura Israeta behrnus gribeja pahrbauht. — Tur nu bij redsams daschs labs schihdu turgotajs, kas wifu fawu mantu bij eebahsis labi eerihkoti magasinä un ruhpu pilns fagaidija 3. Maja. — Sche stipri daudfina, ka fwehtdeen schurp atbrauzis pulks Keelkreewu (Maslaweeschu), lai ihsti sistematiski, pehz ihpaschas programäs waditu schejeenes semneekus us schihdu pehrfchanu, bet wiswairaf us winu namu nopostifchanu. — 3. Maja, plst. 11 preeksch pusdeenas, atskaneja balsis: „schihdus jaw pee pilsfehta!“ (Schihdu meefneeks, ka runa, bijis pee tam wainigs; jo winsch fitis Kreewam, kas gribejis winu apkrahpt!) — Usbrufschanas eemflis sinams tihjchu meklets, un faukdami: „Нашихъ братья!“, Kreewi gahsahs schihdeem

wirfu, kur ween tos fastapdami. Bet uswara wineem nebij til weegla, lai gan Maslaweei tuhstoscheem bij fanahkufchi is aplahrtajahm fahdschahm, jo schihdi us scho deeno bij fagatawojufchees un dufmu pahrnehti, fibwi pretojahs.

Nonahwetu par laimi naw dauds, bet eewainotu laba teefa un stipru blisheenu naw trubzis.

Behz schihdu pehrfchanas, ka programäs pirmanumura, nahza otrais numurs: wifu schihdu namu nopostifchana, un ja sin, zil Smela tahdu ir, tad teefcham ja-apribno Kreewu uszihitida un pazeetiba, kahdu tee parahdija fawä posta darbä. Ar wisleelako gudribu w ni wifu, kas ween bij fafneedsams, fadragajufchi, fadausijufchi, dublids faminufchi, naw neweenas schihdu mahjas, no bagatafahs libds pat nabadsigakajai, kur wehl waretu atraft weselu waj krehsa lahju, waj kahdu kifenu. — Weens no pirmajeem nameem, kuru ispostitaji nopostijufchi libds kaileem muhreem, ir koti flaisis un leels, kas azis krita zaur fawahm gresni isrotatahm leelajahm durwim. Pee schihm durwim kahds semneeks ar fweedreem waiga strabdajis weselas 1¹/₂stundas, winaf fadragadams un isnihzinadams! Dahrgas mebeles fahstas stabargu flabargäs un pahrwelkumi faplofti lupatu lupatäs. No faplofiteem kifeneem un pehteem celas apklastas ka ar sneegu; pa starpahm tel fibrupa un petroleuma strames. Te pazetahs porzelana fuku kalns, tur isplefchahs drehbju lupatu blahkis u. t. t.

Kahdam turgotajam, kas drofchu domaja fawu leelo magastinu un fawu naudu un selta un fudraba leetas ais stiprahm dselsdurwim. — tomehr wisa nonemts un ispostits! Wina faudejumf fneedsotees pahri par 150,000 rubl! Masais pulzinsch saldatu nelo ne-eespehja dariht pret leelo laufchu baru; titai 3-4 schihdu nami zaur wineem aisfargati.

Wiswairaf baidijahs, ka dschraju un wakinneku banda ne-aisdesinatü pilsfehtu; gribeht wina to ari bija gribejufe; tas bij programäs zeturtais numurs, lam bij notikt pehz boschu aplaupifchanas, nakti no 4. us 5. Maja. Muhsu gahjeji, kas nepeedalijahs pee nemeereem, stahstija, ka Maslaweeschi atbraukufchi un no „Zora“ atnesufchi pawehli, lai 3 deenas pehrtu, laupitu un dedsinatu schihdus!

Behz meerigas naktis, kur ari peedschufchees un no darba nokufschee semneeki meega atpuh-tahs, tas zelch no Smelas us kahdu leelaku fahdschu israhdija dsihwu flatu. Baru bareem feeweetes un wihreeschi, ar laupitahm leetahm un prezehm pahripahri apkrahiti, is pilsfehtas dewahs mahjas. Te tehwinfch nefa milsu palas wadmahu, tur atkal otis ar zitu drahu ta bij aptinees un uspoees, ka isflatijahs pehz ihsta putnu baidelka. Semneeka meitene leela preeka laidahs mahjas, libds nesdama leelu gubu fmalku puku un sibda lentu. Zits atkal bija isgresnojees jaunu falmu zepuri. Gatawi meh-teli, lungu gamaschas, diwi wesumi arku un iskapschu, leeli gabali fmalku audellu, — wisa, wisa, kas ween bij dabujams, ta atklahrt schihdeem tifa nolaupits un mahjas pahrnefts. Kas redjeja schahdus preezigus, ka newainiba pahrgalwigus barus, tam teefcham bija jadoma, tee ir godigi laudis, kuri par fawu gruhiti pelnito naudu turgu eepirufchees! — Behrni, no kureem koti leela dala peedalijahs, laupidami un postidami, loda eeguhitos reektus, fuhkaja bononus, nehaja fmalkas zepurites un lepojahs ar dahргеem needru speekifcheem!

Daudst nonahza pilsfehta trim tulfcheem mai-

feem un pilni peebahsteem atkal aifgahja. — Runa, ka 6000 semneeku peedalijufchees pee pilsfehtas aplaupifchanas.

Behdigi tal ap pulksten 2 pehz pusdeenas (wisa 4. Maja) ispaudahs wehstis, ka 1000 kasaki pulksten 3 atbraukfshot pa dselszjelu! Zaukas wehstis! Smaga nastä nowehlahs no kruitim.

Kasaki tuhlin apstahja pilsfehtinu un wisa pilsfehta wehl atrodofchos laupitajus pa kahrtai nopehra. Netu kahdu semneeku redsejam steigfchus garam fkrejot, un kad tuwojahs pulzinsch kasaku, tad wisi ais bailehm behgtin behga. Kahds tehwinfch, kas, leelu paku nesdams, muhsu tuwuma raudsija atpuhstees, no kasakeem tifa fakerts, gar semi nosteeps un — bes schelastibas apstrahdatf ar koti peewilzigo nagaitu.

Tagad wisa meerigs. Kasaki melle pa apkahrtajahm fahdschahm nolaupitahs mantas, un schihdi fehro us fawas bagatibas drupahm.

Ka wisi usbruzeeni teefcham fihmejahs titai us schihdeem, tas redsams no tam, ka Kreewu nami, kuras dsihwoja schihdi, neras naw aistiti, titai schihdu mehbeles un zits wina ihpaschums nopostits. Turpretim Kreeweem, kas dsihwoja schihdu namos, wajataji koti uszihitigi publjufchees, pee malas, drofchiba nowest winu leetas un tad titai fahkufchi nopostiht paschu schihdu namu.

Waizati, kadeht ihsti ta usbruhl schihdeem, waj winus pawisam grib isnihzinaht, daschi Kreewi atbildeschi: „Mehs gribam buht dalibneeki turgu teesibas, kuras schihdi peefawinajufchees few par labu, mums par postu. Jo semneeki nonahl turgu un ja mehgs gribam eepirtees ehdamas leelas, tad schihdi tuhlin klahrt fola zenas, kas mums par augstu un ta atfihmuhs bescha; beigäs efam peespeesti, pirkt jowas wajadfibas no pascheem schihdeem un mafahrt teem trihsahrtigas zenas!“

Ka schihdu wajaschana zchlufchs, par to daschas Kreewu awises dob schahdu isflaidrojumu, kuzam pa dalai warbuht talfniba. Waldibas fludinajums un zirkularos sozialistu un nihilistu fawehrefchanahs daschu reisi tituf faulka par „kramola“ un wainigee par kramorniki“ (dumpineeki), pret kureem efot jazihnahl un par kuru isnihzinafchanu jagahda. Maslaweei wahrdu „kramorniki“ isrunajot „kramorniki“ un tas pee wineem apfihmejot masu turgotaju (no Wahzu wahrda „Kramer“). Maslaweei turgotaji jeb kramorniki pee teem nu efot schihdi kas pateesi laudis koti isfuhzot un spaidot. Te tad waldbas usaizinaschana, jihnitees pret „kramornikeem“ tilufe no ne-attihstiteem laudim isfaprasta, ka jalauj „kramorniki“ jeb schihdi turgotaji. Un ja laudis wehl buhtu schahdujufchees, tad radufchees launprahitigi usmuhnataji, kas tos apstiprinajufchi greisajäs domas. Kreewu awises te atgahdina, ka efot jagahda par waldbas rakftu isfludinafchanu laudim faprotama waloda. Ihpaschi pee Maslaweei schah finä libds fchim tizis grehkots, jo Maslaweei wispahrigo jeb Keel-Kreewu rakftu walodu nefaprot, un winu, Maslaweei, waloda ne ka nesfludinaja.

Is Rijewas telegrafeere „Golofam“: Pilsfehta un aplahrtne tagad pilnigs meers. 6. Maja isfludinaja meerateesnescha speedummu Schmerintas nemeeru leeta. Ka nemeeru zehleji zitu starpä israhdijufchees: dselszjela apgabala preekschneeks Padmins un bijufchais konduktors Gaskows. Ubi noteefati us 3 mehnefcheem zeetumä. 80 zilweku aifihiti par wai-

nigeem pee nemeereem un noteefati ar zeetumu no 10 deenahm lihds 1 mehnesim.

Rijewa. Par nupat tur notifikuscheem nemeereem runadams, „Golosfs“ peemin, la apzeetinato starpā ari atronotees smalki gehrbusehs dahma, kura, fuhrmani fehbedama, apzeetinata ar leelu paku laupitu leetu, kà aridsan toti dauds semneeku no tuweenes un tahleenes, kuzi ar sagtahm leetahm gribeja laistees projam.

3f Schdanowka meestina, Rijewas gub., top „Golosam“ rakstis: 26. Aprili pee mums bija usbrukums schibdeem, pee lam schibdu bodes un schenki tapa pilnigi no-ahrditi. Pa kaujas laiku lauschu starpā pamanija lahdu nepasishnamu uradniku (lahrtibas fargu), kas laudim isbalija drukatas lapas. Winu apzeetinaja, un te israhbijahs, la tas bija pahrgehrbees feeweetis. Isbalitahs lapas bija dumpigas, us schibdu lauschanu usrihdofchas proklamazijas.

Ahrsemes sinas.

Berline. Schinis deenas Berlinē notikahs schahds atgadujums: Schē tika fakerts jaunš zilvels, kas feeweefchu drehbēs aplahrt staigaja un tahdā uswalkā, proti par feeweeti isgehrbees ar dascheem lungeem is augstalas lahtas fahla draudšibu west. Kad winu fahetra, tad pee wina atrada leelaku sumu flaidrā naudā un wisetes lahtis no augstakeem lungeem, pat no diwi lungeem, kas peedereja pee ahrsemes fuhnteezibas. Sakertais blehdis, kas jaw fenal dashadu blehdibu deht bija apstrahpētš, loti lihdsinajahs feeweetim, tā la winsch, par feeweeti pahrgehrbees, nemas nebija turams par wihreeti, pat tad, kad winsch wihreefchu drehbēs bija apgehrbees, winsch pehz feeweefcha isflattijahs.

Londone. Anglu apalschnamā (weetneeku fapulžē) nesen tika pahrfpreestš schibdu stahwoflis Kreewijā. Kā wehl lasitajeem buhs aminams, tad preefch lahda pusgada schibdu tirgotajs Riwinfons, Anglu pawalsneeks buhdams, nobrauja darischanu deht us Peterburgu, bet newareja tur ilgi usuretees, jo polizija winu israidija, tapehz la pehz pastahwofcheem Kreewijas likumeem schibdeem naw atlautš, usuretees Peterburgā un dauds žitās gubernās. Scho leetu nu Anglu tautas weetneeks Worms, kas ari peeder pee schibdu tizibas, zehla apalschnamā zaur peeprafschanu pee gaismas. Winsch jautaja, ko waldiba efot darijufe preefch fawu schibdu pawalsneeku apfargaschanas. Dille atbildeja, la Anglu waldiba efot runajufe preti Lewinfona israidischanai, bet nela nepanahlfufe, jo Kreewu waldiba atfaukufehs us pastahwofchu likumu. Wehl Worms jautaja, waj Anglu waldiba spehrufe lahduš fokus pret schibdu wajaschanu Deenwidus Kreewijā. Dille atbildeja, la tas nenotizis, jo Kreewu waldiba jaw pate spehrufe wajadšigos fokus.

Franzija. Wispahrigi awifes isgahjuschā nedelā sinoja (un tahdu sinu ari faweem lasitajeem pasneedsam), la Franzijai lara-darbi Tunifā beigti, tomehr tagad nahf sinas, la wehl lara-darbi war Franzijai tur gaditees. Tunifas bejs gan nolihgumu ar Franziju paraktiis, bet tani paschā laikā laidis pa telegrafu Turzijas sultanam sinu, la winsch, proti Tunifas bejs, tilai no waras speests, mineto nolihgumu efot paraktiis. Tahdā buhchanā Franzija us Tunifas beja isturefchanos newar palaištees, tapehz ar Franzijas generalis Breards fawus lara-pulkus no Bardo atpatal wedis, bet turpreti, no lara-pulka pawadits, Tunifas pilschēta eegahjis, lai wirswaldibu waretu usnemtas. Tapat nemeerigee Rumireefchi wehl naw

pilnigi apmeerinati un wehl deefgan darba atleekahs, lihds tos pilnigi apmeerinahs.

Par politikas buhchanu, lahda Franzija nahlfufe, Tunifu uswardama, runajot wispirms jafala, la Anglija un Italiija tura us Franziju Tunifas eeguhfchanas deht launu prahtu, lai gan tagad newar faziht, la Anglija un Italiija tublit Franzijai tamdeht karu peefazihš. Wispirms Anglija us tam leelahs pastahwot, la Turzijai wirswaldiba par Tunifu netiktu masinata, kas tatschu tagad ir isjaukta, kur Franzija ir Tunifu eenehmufe. Tapat Italiija dufmiga us Franziju un Turzija ari taisfahs islaist pee Giropas leelwalstim pretofchanahs rakstu pret Franziju Tunifas eeguhfchanas deht. Tahdā buhchanā gan isnahs leelas politikas (diplomatifkas) pahrfpreefchanas, bet gruhti zerams, la Franzija reis eegubto semes gabalu is faweem nageem islaidihs, bet tapat ari gruhti peeneemans, la Tunifas leeta warehs Giropas meeru traugcht, jeb ar ziteem wahrdeem fakot, la starp Franziju un zitu lahdu walsti waretu Tunifas leetas deht iszeltees karfch.

Turzija. Midats-Bascha, kà lasitajeem is fenalahm sinahm sinams, ir apfuhfsets, la winsch pee sultana Abdula Afifa nonahwefchanas efot wainigš; tagad Midats-Bascha nodewees Turku durwim teefahm, lai par winu teefu spreesch, tilai winsch luhdtees, lai taisnu teefu spreeschot. Midats-Bascha gan tikschot preefch atlahtahm teefats, bet waj wisf pehz taisnibas notiks, tas gruhti zerams, tapehz la Turku teefas masal pehz taisnibas, bet wairaf pehz sultana grabas teefu spreesch un sultans Midatu-Baschu eenihd, tapehz la winsch no Midata-Baschas spehzgiga gara bihtahs. Kad Midats-Bascha tiktu noteefats, tad Turzija pasaudetu fawu gudrako Saunturku un ja lahds waretu Turziju labahs fleedes eegrosiht, tad tilai Midats buhtu tas wihres, lam gudriba, spehls un stingriba preefch tam. Midats efot smalks no auguma, ahtraki masf nela leels, bet schini fihkā augumā mahjo milfu garš.

Toreis, kad winsch bija par ministru preefchneeku, winsch isfludinaja, la Turzija dabuschot tautas weetneezibu. Tautas weetneeki ari tika eezelti. Zaur schahdu pahrgrosibu sultana patwaldiba tika aprobechota un tas bija waja-dšigs, ja Turziju gribeja labatā lahtiba eegro-siht, jo sultana un wina pilsfaines aplama dšihwofchana Turziju arweenu leelakā postā eegahsa. Sultans us Midata peerunaschanu bija tautas-weetneeku fapulzi lizis isfludinah, bet kad zaur to tika wina patwaldiba aprobechota, tad winam tas nepatila. Midats pastahweja us isfludinatu jaunu likumu stingru ispidischanu un sultans tapehz fahla Midatu eenihdeht. Midats tika no ministru preefchneeka amata atzeltš un deefin kà winam wehl buhtu isgahjis, kad Anglija, kura toreis dauds ko par sultanu eefpehja, nebuhtu Midatam par labu luhgufe, lai to pawisam no Turzijas ne-israidot. Midats tika eezeltš par Smirnas generalgubernatoru. Schini amata winsch atkal israhdija, la winsch ir gudrs un isweizigs wihrs, lahdu otru reti wehl Turzija atradihs. Nu buhtu domajams, la tagadeis sultans wina nopelnus atfihš un winu us Konstantinopeli aiginahs, winu lahda augstā waldibas amata eezeldams, bet nela, sultans, kà jaw fazijam, no wina spehzgiga gara bihtahs un tapehz to eenihd. Daschi politikas wihri, kas Turzijas buhchanu flaidri pasihst, isfala tahdas domas, la teefaschana fenala sultana Abdula Afifa nonahwefchanas deht tilai tamdeht jelta, lai daschus augstmanus, ihpafchi

Midatu, waretu postā gahst. Turymakas sinas mums peerahdihs, waj Midats tiks noteefats jeb ne; warbuht atkal Anglija Midatam par labu lahdu nopeetnu wahrdu fazihš.

Rahdu laizinu swehtā pilschēta.

(3f Sr. W. Gallendera raksteem.)

Tas pirmais rihtš, kur es no fawa meega atmodos un kas mani Jerusaleme apfweezinaja, bij brihnischligš. Eil ko gaisma ausa, tad mana dwehfele jaw drebeja preefch ta, ko ta dabuhs redsch. Eil wehl lahduš fokus, un zelofchanas mehrkis bij aifsneegts; swehtais kaps mani bij fanehmis. Pamasam mums ta pirma rihtastunda pagahja; mehš fawu pawaditaju luhdsam, mums jo drihsaki to swehtu weetu rahdiht. Bet zil ruhkta man ta atbilde bij, kad dabuju dsirdeht, la lapa-basnizā til nofazitās stundās warot ee-eet, us ko papreefch no Turkeem pakufchana efot ja-isluhdshs!

Behdigi mehš tilam lapa-basnizā; man gandrihš bailes usnahza ar zeefcheem foteem eet, un es sinaju, kapehz tas praweets, kad tas schai weetai tuwojahs, fawu lahju apawu nogehrba. Par schahs basnizās buhwi es nela negribu stahstih, jo to jaw dauds zelineeki ir aprakti-jusch; ari manas azis tanis stundās tā bij apfuhfsetas un mana dwehfele tā aisarahbta, la es schā swehta namabuhwi maš weeneewebroju. Schē nu preefch manahm azim stahweja ta dauds tuhlfstofchus gadus weza pilschēta un parahdijahs is kà atraitne fawās behdu-drehbēs; jo tee gadusinteni, kas us winas gut, tee no wezuma nogahsdamees eljeskoti, tahs kapusihmes no balteem almineem, tahs zaurumainahs flintis un tee fagruifschee muhri deefgan atgahdina, ko ta fawā laikā zeetufe.

„Redseet,“ fazija mans wadonis us mani, „schis ir tas zefsch, kas us lapa-basnizu nowed.“ Schē naw neweens almins un neweena plahte, kas nebuhtu leezineeki no pagahjuscheem laikeem. Schi weeta to Swehto ir redsejufe eefsch wifa wina apfmeekla, to noteefato un pasudinato, to ar ehrlschkeem kroneto un sem kruska nastas us nahwi westo! Zil swehtas peeminas schinis alminšs naw cetaistās, žildauds tuhlfstofchas firdis, no Konstantina un Helenas laikeem scho weetu usflattidamas naw dauds ruhktas afaras illehjuschas, bet ari eepreezinatas no schahs weetas schlibruschahs! „Ko behdajees tu mana dwehfele?“ tā es faziju us fewis; „kas ir wifas tawas behdas pret tahm molahm un zeefchanahm, ko tas Wisudahrgalais pazeetigi beswainigš preefch mums ir zeetis!“

Tā eefsch domahm nogrimuschu, mani mans wadons peepefchi istranzeja, tā runadams: „Schē us deenwideem stahw Betleme.“ — Betleme ir ta jaukaka no tahm pilschētahm Juhdu-semē. Ta stahw us kalna, un faule us tahs til meerigi flatahs, la es newaru atummetees, zitu tahdu weetu buht redsejis. Pa kreifu rolu starp pakalneem steepjahs ta ganu eelega; schauri un flusi ta starp teem kalneem stahw, un mas ween kofu to apehno. Tur tai swehtā nakti tee debefš-pulki teem ganeem to jaunu pestischanu pasludinajusch. Dauds klosteri pazelahs pahf Betlemes nameem, un tas augstakais tornis peeder tai basnijai, kas us tahs swehtas weetas stahw, kur Kristus peedsimis. Scho basnizu Keisareene Helene likufe usbuhweht. Bet neween zaur Kristus peedsimfchanu ir ta masa Betleme par leelako starp tahm pilschētahm palikufe; bet ari pasaulschstahstis ta ir flawena palikufe, jo us ta kalna, ko par Frankenberg

fauz, kristitee waroni ar Sarazeneem fawās tizibas deht libds pehbigai afins lahfei ir zih-nijufchees. — Debesz bij bes mahfuleem, un tas jaukafais laifs patahwa tablako isflatu. Kad man Jerusaleme it lā kahda atraitne eelsch dstitahm behdahm parahdahs, tad turpreti Betleme us fawcem kalneem stahwedama, libdsinajahs kahdai schlihtai jumprawai un praweefchu meitai.

„Kā to pili fauz,“ es wadoneem prasiju, „kas tur til kahbus simts solus no schejeenes us wina kalna stahw?“ — „Ta ir Dahwida pils us Zianas kalna,“ wadons atbildeja, man isflaidrodams, ko es pats jaw biju domajis. Tad schē tas wihrs ir dshwojis, kas fawā laikā bijis praweets, dsejneeks un lehninsch!

„Tur ahrpuf pilsfehtas,“ mans wadons tah-lak runajis, „juhš dabuseet to mahju redseht, kur Kristus to swehtu wakarehdeenu ir eestahdijis.“ Us deenwidusrihtem Betleme preeksch flaititaja azim wairak atwerahs. Tur reds Josapata eelesju, to Turku moscheju us Morijas kalna, un tah-lak mironu jubru.

Neļas gan tā firdi ne-apbehdina, kā tad Josapata eelesju usflata. Schi ir schaura eelesa stary diweem kalneem; us weena no teem stahw ees-kalns, us otra Jerusaleme un pa widu tel Aidrana upe; un kas wehl scho weetu puschko, ir tahs kapu weetas. Schini tumfchā weetā faule nekad nespibhd; rihtōs wina paslehp-jahs aij ees-kalna un pehz pusdeenās aij Mo-rijas kalna. Schi weeta ir pakrehsla un kapu eelesa un kas par to tiltu eet, kas pahr Aidranas upi taisits, to weetu usflatot, leelas bailes pahrnem. Pa labu roku no Aidranatila atrodahs Absaloma, Josapata un Sakarijas kapi. Netah! no schahm kapenehm, kas ar almineem apmehtati, ihpaschi Absaloma kape, atrodahs katru deenu pulks Deewa luhdseju. Turku dusmiba schos alminus preeksch Absaloma kapa ir fametufe. Preeksch wina kapa alminus nomesdami, tee lahstus issauz par wina besdeewigu dehtu un par il katru, kas fawcem wezakeem ir nepaklausigs. Netah! no Sakarija kapa weetas atrodahs weena ala, kurā Jehlaks ar kahdeem ziteem mahzeekem, kamehr Jesus bi-jis zeeti fanemts, esot behdīs un paslehppees. Bet nost no scheem kapeem, no schahs behdu eelesjas, dofmeees us Betesdas dihtli, us Siloas awotu! Betesdas dihtis muhs atgahdina fawu dseedinadamu dabas spehku un to usflatot, muhsu firds no tahm pirmak redsetahm breefsmahm pomasam atpuhschahs un apmeerinajahs. Josapata eelesjas galā ir Siloa awots. Rehnini un praweefchi us scha awota burbuleschanu ir ja klausijufchees, gribeja tee fawās behdās eepreezinaschnu atrah, tad wini schai wehfa weetā noschdabs. Pa wifu Jerusalemes apkahrtui zetineeks fawas flahpes ar dsestru uhdeni nedabu atspirdsinah; nekur tas ne-atrod pa-ehnu, kur tas pehz fawā zela gruhtibahm waretu atpubstee; til pee scha awota tas atrod, kur fawas flahpes war dshfinah un fawu peekusufschu galwu pa-ehnā guldinah.

Us Morijas kalna, us tahs paschas weetas, kur agrati wezō Juhdu Deewa nams stahwejis, tagad stahw Turku Omera moscheja. Stahsta, ka no schahs weetas Muhameds debesis usbrauzis. Kristiteem pee nahwes foda schai moscheja ir aissegtis ee-eet. Til swehtu Muhamedaneefchi scho weetu tur, un ari no kristitu wifu-swehtakas weetas wineem tahs atflehgas ir. Par mironu-jubras behdigu buhschanu un apkahrtui es ne wahda negribu mineht. Tur walda klufums un dstitas behdas.

„Tur us rihtem,“ wadons us mani fajija,

„tur juhš redsat Betaniju un ees-kalnu.“ — Libds ar Betlemi Betanija ir ta mihligala weetina, kas no dauds zelineekem teek apmeleeta. Un zil dahrgas peemineschanas mums schi weeta atgahdina! Schē ir dshwojuschi Lahzarus, Marija un Marta; pee wineem Jesus ir atdu-sejees no ta swehta darba, tur preeksch fawā darba pabeigschanas jaunus spehkus nemdams; schē tas no Jerusalemes isdshstais un bes-pajunta buhdams, no fawas tautas teem launa-daritajem libdsinatais, few mihlestibu un godu ir atradis. Betaniju es nosauktu par klufas mihlestibas weetu; wina tā no koleem ir apch-nota un no sakodameem tihrumcem eeflehgata, kā tad to no tahleenes usflata, zilwekam tā firds eelihgsmojahs un tas tur few mahjas weetu gribetu taisiht. Wehl schinis laikōs dauds sweht-zelineeki Betaniju apmelle.

No Betanijas pahri reds ees-kalnu. Netah! no ees-kalna ir Getsemane ar fawu oliwes-dahrsu un debesez braufschanas basnizu. Kur Sinai kalns tukfnesi it lā dusmibas-kalns parahdahs, tur atkal ees-kalns ar fawcem koleem it lā meera kalns isflatahs. Wehl ilgā dahrgā pecminā man wisas schihs swehtas weetas paliks.

R. U.

Jauun-Beebalgas draudses eesahkums.

(Pehz G. R.)

Pee Jauun-Beebalgas draudses peeder schahs muischas: Ranka ar Salinu, Jauun-Beebalga ar Kahperkalnu, Sofenu muischa un mahzitaja muischa. Eesahkumā Ranka ar Salinu ihpascha draudse ir bijuse, ko par „Ramte draudsi“ faukusch. Tas ir lasams erzbiškapa Pomasa sinās no 1529. gada, un Migas erzbiškapa sinās no 1555. gada. Pee schahs draudses peedereja ari Lisuma un Sinole jeb Mahlmuischa, kas pehzal pee Lirsas draudses peeschirtas. 1613. gada, t. i. Polu laikōs, bij schahs trihs leelas basnizas draudses: „Beebalgas (Bez- un Jauun-Beebalga), Skujenes un Ehrglu draudse, kas sem weena katolu basnizas preekschneeka Petera Zerdonius stahweja. 1625. gada, kad Widseme sem Sweedru waldischanas nahja, tad Jauun-Beebalga ar Bez-Beebalgu un Skujeni (bes Ehrgleem) 1631. gada par weenu basnizas draudsi palika. Libds 1668. gadam Jauun-Beebalga ar Kahperkalnu peedereja pee Bez-Beebalgas un no Bez-Beebalgas mahzitaja tika apkoptas. 1669. waj 1670. gada Jauun-Beebalga no Bez-Beebalgas tika atdalita un ar Ranku par weenu basnizas draudsi faweenota. Polu laikōs Jauun-Beebalgas basniza pee Strahgeem ir bijuse, kur Bez-Beebalgas mahzitajs il pahrswehtideenas Deewafalposchanu turejis.

Wisas schahs basnizas draudses muischas, bes ween Ranka ar Salinu, brunineeku laikōs peedereja Jauun-Beebalgas erzbiškapi, bet 1599. gada Jauun-Beebalga peedereja Behrnawas Wojewodam Matiasam Dembinski. 1625. gada, kad Gustaws Adolfs Widsemi uswareja, tad winsch Jauun- un Bez-Beebalgu ar Ranku walstibas admiralam Gildenhielm atschkinkoja. 1670. gada schahs muischas peedereja Sweedru lehnineeni Hedwigei Eleonore. Seemeta kara-gaddōs Jauun-Beebalgai gruhti un behdigi laifi bij. Wafarā 1702. gada Kreenu kara-spehks pa Jauun-Beebalgu zauri eedams, nodedsmaja wifu muischu, basnizu, skolu, mahzitaja muischu un 80 semneeku mahjas. Pehz beigteem kara-gadeem feldmarschals Boris Scheremetjews, kā Widsemes uswaretajs, 1. Augustā 1711. gada lejaram Peteram I. luhgschanas-raftu eefnee-

dsa luhgdams, lai leisariska Majestete winam to eelsch Widsemes atrodoschos Beebalgu scheligā prahtā dahwinatu un winsch zaur to fawā leelā wezumā wehl kahdu preeku waretu baudih. Zaur fawu wahda parastu apafsch luhgschanas gramatas, leisars to luhgschanu schelligi paklausija un Beebalgas muischas atschkinkoja nomiruscha feldmarschala Boris Scheremetjewa atraitnei un winas mantineekem, kuru rotās schab Jauun- un Bez-Beebalgas muischas wehl scho paschu deenu ir.

Ta pee Jauun-Beebalgas peederiga puemuischa Kahperkalns wezōs laikōs bij muischa par fewi. Wina fawā par Wirten muischu, un 1530. gada ta peedereja kahdam Jahnā Bluhm. Schis to muischu pahrdewa kahdam Jehlaba Tiesenhausen, scha mantineeki Jahnis Tiesenhausen 1593. gada to paschu fawam schwahgeram Jahnām Boelkersam par 5000 Migas markahm pahrdewa. Schis kautinā ar Pofcem pee Wesenbergatika nokauts un wina muischina ar Jauun-Beebalgu faweenota. Wina pehznahkamais Jahnā Boelkersam tilmehr teefajahs, kamehr winam 1672. gada par to atnemtū muischinu no Bez-Beebalgas 2¼ arkla semes peeschlibra, ko tol pee fawas dshimtmuischas Welku-muischas peedolija. Kahperkalns palika par puemuischu (lopu-muischu) no Jauun-Beebalgas.

1641 gada Jauun-Beebalgas muischa ar Kahperkalnu 16 arklus bij leela, bet pehz jau-nakahs mehrischanas no 1872. gada tai ir piln 69⁴³/₈₀ arkla ar 351 semneeku mahju waj 5363 dahlderu leela semes wehrtiba. No 1879. gada wisi Jauun-Beebalgas faimneeki fawas mahjas, kas us klausibas semes stahw, par dshimtu ir eepirluschji, puhraweetu par 19 rubl. fubr. waj dahlderu zaur zaurim rehkinot par 150 r.

R. U.

Lihgowinai.

Sawruhpu no kashu weeseem Sahles lahta sehdejam Un par schahdeem, tahdeem neekeem Sawstarpigi tehrsejam.

Nemanot bij muhsu widū Masais Amors eeradees; Likahs ka jaw labu laifu Tas us mums bij luhkojees.

So kad pilnā nopeetnibā Es tew klufam stahstiju, Ka es sen jaw pateesibā Lewi, dahrgā, mihleju,

Tad, at mihla lihgowina, Waj tu ari atminees? Dshirdejam mehs slepentibā Schelmi flati smejamees.

Merahtnis bij fawas bultis Mihlestibā mehrzejis Un ar schitahm muhsu firdis Schaudams taisni trahpijis.

Winam par to smeekli nahja, Ka bij labi isdewees Un ka muhsu kruhtis sahja Suhtu pilnas zilatees.

At tu masais resngalitis, Kahds tas leels ir nebehdneeks! Jauun kauschu mihlulitis Buhdams, tapis palaidneeks.

* * *

Neļasnosees, manim, Lihstin, Kad es tewim stahstischu, Ko es wina jauko brihtin' Pee tew buhdams maniju.

Kad tu lasij' manu dseju, Kurā tewim atklahju, Ka es tew' un tawu seju Sen jaw firdi nehsaju,

Tad tew, paschai nemanoti,
Kruhtis naigi zilajabs
Un, ka likabs, pirmo reisi
Zuhtu kara zihnijabs.

Tawas azis, at schis mihkabs!
Spibdeji swaigsnem lihdsigi;
Tawas rotas, zitahrt aufstabs,
Dedsa ta ka uguni.

Kad tu wisa nopeetniba
Lahst biji beigusti,
Tad tu, behrna newainiba,
Manim klusi prafiji:

Waj tas wisa ta teefa esot,
Ko es dseja fazijis,
Warbuht zitu firdi nesot,
Bet ar tew til jolojot?

Es jaw esot wifahm laipnis,
Ta ka tizeht nedrihtstot!
Kas to darot, tai schis fapnis
Sirdsmeeru til nolaspot.

Kad nu, dahrga seltenite,
Manim pahrmest nobeidsti,
Tad tu, mihka silazite,
Uf man laipni faziji:

"Sawu rojin', sawu firnin'
Tu wehl wehleht nedrihtstot —
Nesinot, waj tehws un memin
Ar' to dariht atfaujot."

Domaju, ka tehws un memin
War gan wehleht rozinu,
Bet pehz majo, mihko firnin'
Duhš ween luhgt til Lihšnu.

Dahrga Lihšni! mihki luhdsu,
Dahwini man firninu;
Kad ta man, tad labpraht grihu
Gaidiht wehl uf rozinu.

Dodams tewim sawu firdi
Esmu beschā palizees,
Mihkats, lamdeht man tirdi —
Kaujees tal reisi' peeluhgtees.

At tu nesini, zil fahpes
Ufseel ilga gaidischan'
Un zil nedfehshamas flahpes
Dara welta mihleschan'.

Strasdinu Fahnis.

Sihki notifikumi is Rigas.

Utrasti lihki. 6. Maja peewarē, ne-
tahtu no Nikolaja tilta, is kanaka iswilla nepa-
sistama feeweefcha gandrihs pawisam fatruhde-

juschu lihki. — Tapat ari 7. Maja is Dau-
gawas pee plosta tilta iswiltis nepasistama wih-
reefcha lihki.

(Utrasts behrns.) Trihs gadus ivezais
sehninsch Hermann Trespe, kas bija preefsch
kashdahn deenahm nosudis, ir otrdeen tijis at-
rasts, un proti kahds kungs mineto sehninu fa-
tila uf zetu no Sarlandaugawas uf Rigu,
kur kahda weza feewa winu raudamu pee rolas
weda; minetam kungam tas ne-istrabdijs rih-
tigi un tapehz winsch wezenei stigri usprafija,
kurp behrnu wedot un wezene uf tam atbildeja,
ka behrnu uf zeta atraduse. Kungs panehma
behrnu lihdsā un to noweda pee wina mahtes.

(Utrasts lihki.) Trefschdeecas rihstu ne
tahlu no Daudera alus bruhšcha tila atrasts
Daugawā kahda jauna zilweka pusfaturhdejis
lihki; winsch bija strahdneeku drehbēs gehrbees
un no wideja auguma. Doma, ka tas buhs
tas patš jaunais zilweks, kas preefsch kahdas
nedekas bija uf kahdu Anglu damslugi usteezees,
gribedams tur ko nosagt, bet pee tam Daugawā
eekritis un noslijis.

Manā drukatawā un Latweefschu grahmatu-bode,
Rigā pee Pehtera basnizas, war weenumehr
dabuht:

Widsemes Dseefmu-grahmatas wisadās
eefshjums, ari ne-eefetas.

Sprediku-grahmatas wisas sortes.

Rihka un wakara-luhgschanu-grahmatas
wisas sortes.

Lihku sprediki, mahja un uf kapeem lasami.

Wisjaunaka abbeze, jauna ortografija un
pawairotā drukā, uf beesa papihra, glihti un
stipri eefeta.

Sautrajai jaunibai peedahwajamas:

Dseefmu-rota wisas dakas, Dseefmu kronis,
100 dseefminas ar notehm, Dseefmu wai-
nals 3 dakas, 111 dseefmas, Dashadu
dseefmu krahjums, Kollie u. z. — wisas ar
notehm.

Rihmes: Smaidi un asaras jeb dsejneeku
labdeenas, **Riga, Dsejas flanas, Rih-
mes no Dünsberga, Puku puschkis,
Pukes un perlites, Reinišis no Krona.**
u. d. z. **Wisadas singu-grahma-
tinas.**

Wisadas stahstu un pasaku-grahmatas, teatra-
lugas, wehtuku-rastischanas grahmatas u. t. pr.
Ernst Plates.

Deewa-kalposchana Rig. basnij.

5. sw. pehz leeldeenas

Sehlaša basnija	Spreidiks pilst	10 m. Goff.
		12 igau. m. Binf
Petera basnija	Spreidiks pilst	10 Mag. Luitens.
		6 m. Boelchau.
Domes basnija	" "	10 m. Jentich.
		2 m. Werbatus.
Jahnu-basnija:	" "	9 latw. f. Müller.
		2 latw. m. Walter.
Gertrudes-bas:	" "	9 wahj m. Gilde.
Jesus-basnija:	" "	9 l. m. Galen.
		2 w. m. Bergmann.
Martinu-basnija:	" "	10 latw. m. Starf.
Trihsween-basnija:	" "	9 latw. m. Fromm.

Waudas-papihru zena.

Rigā, 12. Maja 1881.

P a p i h s i. prafija. maffaja.

Busimperialis gabala	8,8 r.	3,6 r.
5 proz. bankiletu 1. istaid.	94 1/2	93 1/2
5 proz. instricija. 5. aisa.	—	93
5 " prehmiju biletes 1. emis.	225	224 1/2
5 " " " 2.	217 1/2	217
5 " " " 1871. g. aisa.	—	137
Peterb. 5 proz. pilst. oblig.	—	—
Kreemu sem kred. 5% kidlu-sihm.	131 1/2	131 1/2
Charlowas semst. 6 proz. kidlu-sihm.	97 1/2	97 1/2
Rehwales and. bantas atz.	—	—
Rigas kom. bank. atz.	250	—
Lecl. Kreew. dselstz. atz.	256	255 1/2
Rig. Din. dselstz. atz.	151	—
Din. Wit. dselstz. atz.	—	—
Barfch. Teresp. dselstz. atz.	136 1/2	—
Dreles Wit. dselstz. atz.	—	170 1/2
Rib. Bolog. dselstz. atz.	84 1/2	83 1/2
Wast. Breit. dselstz. atz.	—	—
Baltijas dselstz. atz.	—	112

Tirgus siuos.

Kalks pee gandrihs pastahwiga seemeta wehja
mehreni flts un faufs, tapehz ar augshanu dees-
gan gaušchi uf preefschu eet.

Par neschahweteem 115 mahz. smageem ru-
dseem maffaja 139 kap. pudā, bet par scho zenu
ne-atradabs daudis nehmeju.

Par ausahm zaur zaurim rehkinot, maffaja 96
lihds 97 kap. pudā.

Par kanepeju sehklahm maffaja 123 lihds 124
kap. pudā.

Schklas stahw klusu; zena 165 kap. pudā.
Weefchi ari klusu.

Atbildes.

A. S. — R. Lufshami fuhtat sawu stahstu. Ortogra-
fijas zitabiba naw eemelis, ka stahstis nekittu uinems,
ja tas zitabi istrababs par deigu. **Reb.**
Lihds 13. Majam pee Rig. atnahl. 395 lug., atsg. 155 lug.
Atbildofchais redaktors **Ernst Plates.**

**Preefsch skaisst-pehrweefchanas un
drukajchanas**

esmu peenemshanas weetu estaisijis Sa-
laye (Saliomunde) pee laufmana Seimann
luga un leela iswehle no wisjaunaleem mu-
stureem top turpat latram laipni preefschā liki
un latra apstelleschana uf to labako un ab-
trako idarita.

W. Hammann,
fabrilas ihpachneeks 1
Sawem zeen. fundehm zaur scho pacoewigt
finoju, ka mana

Darbniže
tagad atrodabs Pet. Ahr-Rigā, leelata
Führmanu-eelā Nr. 38, starp Suworow-
un Jaun-ecelu, pascha namā.

C. F. Plath,
kurpneeku-meistars. 2

B. P. Pokorny,
apseltitajs,

Nr. 3 mafa Petera-basn. eelā Nr. 3,
pretim Ernst Plates l. grahmatu-drukatawai, pee-
dahwa cerahmetas bildes un speegelus un
peewem wisus apseltschanas darbo.
Sataisichanas isdaru lehti un labi. Ja weh-
lahs, teel wezi rahmji u. z. l. pret jauneem
emihdi. **Gardinu-kahrtis, greefšu-gresun-
mi (rosfetes), bildes u. t. pr.**

Grunts
ar masu wahjnu ir par 550 rbl. pahrd.
Wast. Ahr-Rigā August- un Wapnu-ecelu
bahri Nr. 15.

S l u d i n o j u m i.
Kustons, Proktors un beedr.
taifa it ihpachi
lokomobiles
un
dams-kulamas maschines.

Agenti
Ziegler un beedr. Rigā, pilst. Kalku-eelā Nr. 6.
Deepaja, Alkander-eelā Nr. 6.

Par laipnu eewehroschann.
Gaiditahs pirma sorte **Austrijas iskaptes,**
sahme: **"pasta-rags,"**

ir nupat atnahkuschas un turu leelā iswehle uf lehgera tilab schihs, ka ari
wisus amatneeku ribkus preefsch galdneekem, zimermanem un
muhrneekem is slawenatahm Wahjjas un Anglijas fabrifahm pa leh-
tahm zenahm,

G. Schönfeldt,
tehrauda- un sihku-pretschu magafine
leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

Wehrschanas maschine,
wideja, strahda ar 200 wahrschehm, mas lee-
tota, weens wils un wabmalas weltume wehl
darbā, diwi kemmu-rati jauni no Windischa
weltumes un band- un rihrischanas-lahstuwu
un wallangs no wifahm sortehm Tornatalnā
Nr. 29, pee Rigas. 1

Jauna anilin-beize
ar turu mar tagad wisas anilin-pehrwes
ihsti pehrweht, ar pamahjischanu ir wee-
nigi dabujama pee
A. un W. Wetterich'a,
pee Pehtera basn. 2

A. Th. Thies's'a
wiswejala Anglu magafine.
Leelā krahjumā

goda-algahm apdabwinatas, istas **Austrijas**
un **Steiermarkas**
iskaptes.
Saweno **Americas** iskapichu galodinu
lehgeris.

Ilgzeemā
Waltahs muichas eelā Nr. 2, teel wisa bi
kaleseem derigi jauni rihli pahrdoti. Ja-
prafa turpat.

Wleka-krahjus
turu weenumehr gatawas un usnemos wifas
sortes **buhwos-darbns** pa mehrenahm zenahm.
Klemyners S. Hochberg,
leelajā Rehniš-eelā Nr. 8. 1

Wihku sehklas,
ir dabujamas Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 29, pee
A. Blumenthal.

Drihsreis „sweiki!“

Gewal Almai Timber un
Zahnum Turfs,
Tā fāderinatēm ufsāuz
Lihfina, Pehteris un Sprigazite.

Sludinajums.

Pehz 5 28 tabš instruhijas, kura nosafa,
Taddā wihšē nodofšanas no Dīgas pagasta-
lozellēm (Mafšu - nodofšanas) janemamas,
teem pee birgeru - un amatneču-ostlabehm pe-
derigeem nodofšanas lauru gadu libš 1. Aprī-
lim un teem pee beenefta un darbinēču ošla-
dehm peederigeem libš 1. Julijam ja-remafša;
tahdu pagasta-lozelli wahrdi, kuri ar nodo-
fšanahm parahda palitufšē libš 1. Julijam
jeb 1. Oktobrim, ir lambaratefai debi parahda
cefifššanas ja-ufōd.

Dīgas nodofšanu waldbiba, fcho nofazijumu
pagasta lozellēm sinamu daridama, zaur fcho
tēs lozellus, kuri fatru pagasta-nodofšanu
libš fchim wehl naw oismafšafufšē, ufaizina,
drihsumā fawas mafšafšanas ištibšfinahē.

Rīgā, nodofšanu-waldbiba, 8. Majā 1881.
Preefšfchēdetājs: A. G. Hōllander.
Sekreteris: S. Bregner. 3

Sludinajums!

Stabtenberga pagasta-teeša zaur fcho ištū-
dina, la:

Anna Grandix

Widwētefufšē fawā mōhšas wihra Wāhrtia
Wihra hehlu Kōhelt. Kam nu fchē tas
pēhē būm, lai wērtēhahē pee fchēhē tēfās 3
pēhēhēhē laila, no apafšā wāhrtis beenas
lāitēs.

Stabtenberga pag.-teeša, 20. Aprīlī 1881.
Preefšfchēdetājs: J. Grotfht.
Str.: J. Wēfter's. 2

Widwētes gubērāns, Dīgās aprīnka Sa-
las pagasta teeša dāra zaur fcho sinamu,
la fcho pagasta aprīnka Reelupes mōlā ir

diwas laiwas

(nahrogē) pagahjufchā rudeni atrāfās, tabehē
teel tee, kuri minetas laiwas par fawu ihpa-
fchumu domatu, ufaizinat, no 9. Mērja
fch. g. fahlot, gada un 6 nedēlu laitā ar
wahadfigahm tezihahm pee fchēhē tēfās pe-
teitēes; pehz notezejufchā laila tils ar runā
fchahwofchahm laiwoahm jeb ar to par tāhm
eenahwufchō naudū pehz 1860. g. Widwētes
femneceem dotu ištumu, § 979, 4. punktes
nofajijumeem dāritē.

Salas pagasta teeša, 25. Aprīlī 1881.
Preefšfchēdetājs: J. Krause.
Strihwētis: Andersona Zahnis. 2

Sludinajums.

Daru wifēm sinamu, la ta uf Katrinh
dambja gala buhdama nofaukta Romānfta
lafarna un dīhwojama mahja Nr. 20, til
ween no manis ir pahrdodama un pehlama.
Behrtals Andersons,
weenigais minetas lafarnas ihpafchneels.
Dīhwoju turpat lafarnā, pa 1 tr. augfchā.

Skolotaja iswehleschana.

Schrumfchū flōšs, Slujenes draudfē, 5.
Junijā ap plfšt. 10 preefšfchēdetājs - pogasta-
skolotājs preefšfchēdetājs wāhrtis tika is-
wehlets. Eitai seminaristū ar pirmo jeb othro
numuru tils peenemti un teem kandidateem
wromē-fehijas būhē jotur.

Zaunas meitenes,

Zuras gribetu dāhmu fchoderefchānu felmīgi
ihfā laitā fem labēm nolihgumeem remahjē-
tees, war pēteitēes Suworow-eelā Nr. 37,
pa 1 tr. pee

Zaunas meitenes

war fchoderefchānu remahjētees Kaleju - eelā
Nr. 50, fehtā pa 1 tr. augfchā pee Zubro. 1

Zaunas meitenes,

Zuras gribetu fchoderefchānu remahjētees, war
pēteitēes Leatra-bulwari Nr. 2, Kacmpfes
namā.

Hofgerichtes-adwofkata

Jakob Pehkischen

dīhwofšē Gelfch-Rīgā Ralku-eelā Nr. 20. 9

No 1. Maja fahlot es dīhwoju uf lee-
lahu un mafšas Schmiltch-eelas
stuhra Nr. 1 Pehl'a namā

Dr. Th. Meyer,
homeopatijas ahrite. 1

wisangstafahs goda-algas

III. Baltijas laukfaimu. ištahde

Rīgā, Junija mēhnefē 1880

dabuja no mums ištahditahs

schujamas

mašhines.

Wisleelaka iswehle.

Pilnīga apgalwofchana.

Wishtaltahs zenās.

Lühr un Zimmerthal,

Rīgā, leelā Schmiltch-eelā Nr. 7.

Lehgeris Limbafchōšs pee W. Dobihu f.

Pirma goda-alga.

Rīgā 1880.

Gustav Soenneken's

Rīgās fahgu - un wihlu-fabrika.

Magafine: Raktufchā plāzi, Kamarina namō,
pēhdahmā wifās fofes rinka, gateru, dehlu - un
fchleho-fahgu, wifus galdneču (dīfchleru)
fahgu, wihlus un rofchwihlus ar apgalwofchānu,
la preze kōti laba.

Fabrikas-

fihme.

Weeniga pahrdofchana Kengeraga fabrikas
linu un pakulu dīju,
tā ari balinatu un nebalinatu audeklu wifš no kōti tei-
jama labuma, pa lehtakahm fabrikas zenahm pee

R. John Hafferberg, Rīgā,

Kungu-eelā Nr. 12, ee-efchana no Zubtu-eelas.

Atkalfpahrdeweji dabu lehtaki. 4

Wislabatahē, ispromētahē, labi dīhgtōfchās farlanahē, baltafš un Sweedru bāfard

ahbolina-fehklas,

timotina-, fpergel- un rei-fahles fehklas,

la ari

fehklas-wihkus

pahrdod par wislehtakahm zenahm

Georg Thalheim.

Kantoris: Kerkowius'a namā, aif raktufchā.

Pilnīgi eemafšats pamatu
kapitāls 4,000,000 rbf.

Pirmas Kreewu nguns - apdrofchinasch. beedribas

(dibinata 1827. gadā)

agentura Walmēerā

zaur fcho zeen. publilāi fīno, la ta togad peenem par
dāudf lehtakahm pēhmijahm apdrofchinaschānā
wifadās kufšamas un nekufšamas mantas zaur
fawu agentu

kāufmani R. W. Müller. 2

Reels referenū kapitāls.

No 16. Maja fahlot es dīhwofchū Wā-
joru-muifchā, Jōmen-eelā Nr. 4, kur fīm-
neelus peenemfchū libš plfšt. 10 ribtā un no
plfšt. 5 libš 6 pehz pūš. Wiffehētā es buh-
fchū kairu trēhdeenu un fēhdeenu no plfšt.
11 libš 1 deenā runajams. Dr. Wolfers.

Rig. Latw. labd. beedr. Loterijas

islofeshāna notīs swehtdeen, 17. Majā, plfšt.
1 deenā, Rīgās Latw. beedr. leelā fahle; bet
islofeshamāhē leetas wahēhē apfātihē, jaw no
zeturdeenas fahlot, kairu deenu no plfšt. 10
ribtā libš 8 wakarā. Turpat fanemē ari
dāhwojamāhē leetas un pahrdos lofes.
Komiteja.

Klaweeru - fūndas

teel lehti pafneegtas raktufchā-plāzi Nr. 1,
pa 3 tr. augfchā, pa labi.

Wafeline, krahfchū, kalfu - un kaulu-
fahpēhm, tā ari pēf augoneem un tulfnahm,
ir dabujama ar krahfeshānas pamahjību
Ahr-Rīgā Ralku-eelā Nr. 18, pee Winkmann,
Wēlg. Ahr-Rīgā leelā eelā Nr. 6 pee Lagfina,
Bēhftē pee Lufafchewiža, Walmēerā pee Trey,
Limbafchōšs pee Renning, Wāltā pee Dūnnem f. 3

Labs feens

teel leelās un mafās dāfās pahrdots, Dā-
gawmalā, pētim Pimenowa piriē.

Beena Kahrshamo - mašhinnu fortimente,

fahlahwofchā ir 3 krahpēteem ar 31 Weimē
zollu leelu fchahdāfchānas ruhmi, ar dīfēhē
fahwū, air-fā-ahpēefameem un pilnigeem lah-
fūweem ir lehti pahrdodama pee
Ed. H. Lange,
leelajā Schlab-eelā Nr. 18.

Kwafas = bruhfcheem un piparfukhu zeptuwehm

pēf dahrgahm zūfura jenahm pahrdod pa
dāudf lehtakahm jenahm tihru

stipru medu,

tā ari tihru zūfura-fihrupu leelās un ma-
fās muzinās

J. S. Wialofchew,
Kungu-eelā Nr. 5.

Limbaschōšs

ufnehmīs agralu Bazant ourta trakteri
apfōlu wifēm labu ufneemfchānu un lahdu
if kairu mani laipni apmelleht. J. Waqan.

Zaur fcho fīnoju, la es fawu

weeinizu

Wīlandē ar jeb bej inwentāra fem labēm
nolihgumeem pahrdodn. Klāhialas fīnās da-
bujamas zaur rāfšu. Schwalm. 2

Lehta pīrfchāna.

1 gruntgābāls, 2 pudrav, femē 1881
ar māt u, kōti jautā weelā pee mefchā.
Pēterh. fchōfēfās ir par 1000 rbf. ar 200
eeemafšas pahrdodams. Zapeepafa leelajā Sch-
nin-eelā Nr. 15, apafšā pa kēfif.

Mahja

ar amatneču dārbnīzi un leelu pēliffch-ehlu
ir pahrd. Wāf. Ahr-Rīgā Wāhrtu-eelā Nr. 5. 1

Labs leels

wefchas rullis

ir lehti pahrdodams uf 1. Weifchū dāmhja
Nr. 7. 3. Ehlēh. 2

4 sirgi

ar wifū aiflufchū un fīngu-leetas ir pahrd.
Zapeep. Weeru-eelā Nr. 6, Wifchā namā.

Rig. Latw. beedriba.

Swehtdeen, 24. Majā 1881,

ifbraufums falumōšs

uf Durbi pee Tulumas.

Tuwafās fīnās wehlat. Kahrtibas kōmifšā.

Daniela beedriba

ifēš swehtdeen, 17. Majā, falumōšs uf Ehlē-
bert lūnga grunti, pee Wifchū-muifchās (Wē-
nenhof). Fīeš plfšt. 1 pehz pūšdeenas, ab
wafal nahls plfšt. 9 wakarā.
Wafā beedribas 30 lap., beedr enehm 20 l.
fīwefcheem lūngeem 40 lap., kundfenehm 25 l.
Preefšfchēzejiba.

Jonatana beedriba

ifēš falumōšs swehtdeen, 17. Majā 1881,
uf laipni atwehleto

v. Gerstenmeyera muifchās parka
pee Stōlas eelās, pētim Pōlkwōwi dīwōram
1 1/2 wērtēs no beedribas nama.

Fīeš no beedribas nama plfšt. 12 pūš.
atpafal nahls plfšt. 10 wakarā.

Wafā: beedribem 25 lap., beedribem
15 lap., nebedribem 40 lap., kēfenehm
25 lap., beehneem 10 lap.

Preefšfchēzejiba.

NB. Par labu kara-muifku un bufeti ir
gābāls.

Rakti no 3. uf 4. Maja fch. g. ir Jgātē
Kleefmātes mahjā no ganibās nofagta 9 gātū
weza gruhfneia, tūmfchubruwa fehwr.
Wafālahjas ap wehffifcheem balts, fchēpēh
nef uf kreifō pūf. Tani pafchā rakti un lah-
lam no tā pafchā fegta ir nofagti Lehdurgas
Gailēs weeni nekrāfšoti dīfēh-afū wahjē
ar refnahm rumbahm, weenas ahbas fāfāl ar
tebehm, weenas nekrāfšots lofs, fīrla grolchē,
ahbas febulka. — Kas pahrd fchīhm nofagjahm
leetahm waretu fīdāfās fīnās dot un utārdit,
kur tāšs dabunamas, dabu

20 rbf. patejibas = algas
pee Lehdurgas pagasta-waldbibas.